

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.03.2026

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Anayasa'nın 166. maddesi uyarınca devlet; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı planlamak ve tarımsal üretimi artırarak üreticiyi korumakla yükümlüdür. Ancak Türkiye'nin en stratejik tarım merkezlerinden biri olan Mersin'de üreticiler, bugün Anayasal bir hak olan "üretim yapabilme" kabiliyetlerini kontrolsüz artan girdi maliyetleri nedeniyle kaybetme noktasına gelmiştir. İmece Gazetesi muhabiri Meryem Karadağ'ın 5 Mart 2026 tarihli "Çiftçinin İlaç Feryadı" başlıklı özel haberi, bu çöküşün sadece rakamlardan ibaret olmadığını, derin bir insani ve toplumsal krize dönüştüğünü açıkça belgelemektedir.

Habere konu olan somut veriler, piyasadaki denetim zafiyetinin boyutlarını gözler önüne sermektedir. Şeftali ve benzeri meyve bahçelerinde mantar hastalıklarıyla mücadelede hayati önemi haiz olan 25 kilogramlık "Göztaşı" (zirai ilaç) fiyatı, sadece 10 gün gibi kısa bir sürede 4.700 TL'den 5.200 TL'ye yükselmiştir. Bir buçuk haftalık bir periyotta gerçekleşen %10,6 oranındaki bu fahiş artış ne döviz kuru hareketleriyle ne de hammadde maliyetleriyle açıklanabilir durumdadır. Bu tablo, zirai ilaç ve gübre piyasasında denetim mekanizmalarının işlemediğini ve üreticinin spekülasyon fiyat hareketlerine karşı tamamen savunmasız bırakıldığını kanıtlamaktadır.

Mersinli üreticilerin "Emekli maaşımla nasıl bahçe bakayım? Nasıl çocuk okutayım?" feryadı, tarımsal üretimin artık bir geçim kaynağı olmaktan çıkıp bir "yoksullaşma aracına" dönüştüğünün en acı itirafıdır. Küçük aile işletmelerinin ve emekli çiftçilerin, emekli aylıklarını dahi üretime enjekte etmelerine rağmen ilaç ve gübre alamayacak hale gelmeleri, kırsalda

41977

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

kitlesel bir üretim terkinin (nadasa bırakma veya bahçeleri sökmeye) tetiklemektedir. Girdi maliyetlerindeki bu önlenemeyen artış, sadece çiftçiye değil, gıda arz güvenliği tehlikeye giren 85 milyon vatandaşımızı ve sofralardaki gıda enflasyonunu doğrudan etkilemektedir.

Sonuç olarak; 5 Mart 2026 tarihli basın raporlarına yansıyan bu fahiş zamlar ve üretici çaresizliği, tarım politikalarının acilen "finansal borçlandırma" ekseninden çıkarılıp "girdi sübvansiyonu ve piyasa denetimi" eksenine kaydırılmasını zorunlu kılmaktadır. Bakanlığın piyasadaki fahiş fiyat artışlarına müdahale etmesi, ilaç ve gübre gibi temel girdilerde tavan fiyat uygulaması veya doğrudan aynı destek modellerini devreye alması, Mersinli üreticinin feryadına verilecek en somut ve ivedi cevap olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Mersin İmece Gazetesi'nin 5 Mart 2026 tarihli haberinde belgelendiği üzere, 25 kilogramlık bir çuval "Göztaşı" ilacının fiyatının sadece 10 gün içerisinde 4.700 TL'den 5.200 TL'ye çıkmasının somut gerekçesi nedir?
2. Bakanlığınızın, zirai ilaç bayileri ve dağıtıcı firmalar üzerinde, döviz kuru veya hammadde maliyetleriyle açıklanamayan bu tür ani ve fahiş fiyat artışlarını denetleyecek bir mekanizması bulunmakta mıdır?
3. Habere konu olan Mersinli üreticinin "Emekli maaşım ile nasıl bahçe bakayım?" feryadı ışığında, tarımsal girdilerdeki bu spekülasyon artışları karşısında küçük aile işletmelerini ve emekli çiftçileri koruyacak bir destek oluşturulması planlanmakta mıdır?
4. Zirai ilaç ve gübre fiyatlarındaki denetimsizliğin, üreticinin üretimden kopmasına ve gıda arz güvenliğinin tehlikeye girmesine neden olduğu gerçeği karşısında, bu temel girdilerde "Tavan Fiyat" uygulamasına geçilmesi gündeminizde midir?
5. Mersin gibi katma değerli ürünlerin (şeftali, narenciye vb.) merkezinde, üretim sezonunun başında yaşanan bu fiyat dalgalanmalarının 2026 yılı gıda enflasyonu üzerindeki etkisi ne şekilde hesaplanmıştır?
6. Zirai ilaç piyasasında son bir ay içerisinde Mersin genelinde kaç işletmeye "fahiş fiyat" denetimi yapılmış ve bu kapsamda ne kadar idari yaptırım uygulanmıştır?

41977

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

7. Üreticinin ilaca erişemediği için bahçesini nadasa bırakması veya ağaçlarını sökmesi riskine karşı, zirai ilaçların doğrudan kooperatifler aracılığıyla ve kâr amacı gütmeksizin üreticiye ulaştırılmasına dair bir modeliniz mevcut mudur?
8. Haberde dile getirilen "Nasıl çocuk okutayım?" feryadı, tarımsal krizin bir sosyal krize dönüştüğünü kanıtlamaktadır. Bakanlığınızın, üreticinin yaşam standardını korumak adına Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile yürüttüğü ortak bir destek çalışması var mıdır?